

Diamantstein Zsuzsa Marosvásárhely Főterén

Ez egy amatőr kép, Marosvásárhely főterén készült, nem tudom, ki csinálta. A képen rajta van Mittelman Aliz nagynéném, anyám húga, a sötét ruhában, a háta mögött az öccse, Gabi nagybácsim, a másik hölgy pedig a nagynéném barátnője, Klein Dezsőné, egy fogorvosnak a felesége volt. Előttük én állok. Ez a kép, úgy emlékszem, nem valamilyen különös alkalommal készült, csak sétáltunk. Abban az időben nagy korzózás folyt Marosvásárhely főterén, délben és estefelé. A nagy épület a háttérben az Apolló-épület, a főter kellős közepén volt, most is ott van. [Az Appoló-palotát (Rózsák tere 5. szám) Teleki Sámuel gróf építtette 1820--1822 között, azzal az elképzeléssel, hogy a ház jövedelméből biztosítsák a Teleki Téka könyvtárájának bővítését és személyzetének fizetését. Az épület földszintjét üzletek, az első emeletet lakások foglalták el, a második emeleten vendégfogadó működött, ahol bálakat, táncestélyeket, színelőadásokat is tartottak. 1923-ban az épületet Bürger Albert sörgyáros vásárolta meg és alakította át. A földszinten 1923-tól a Magyar Úri Kaszinó, majd 1969--1996 között az Egyetemisták Diákháza működött. Jelenleg a népművészeti iskolának és különböző politikai pártoknak, valamint az RMDSZ-nek és a Pro Európa Ligának ad otthont. (Marosvásárhelyi útikalauz, Impress, Marosvásárhely, 2000.)] A kép délelőtt készült, és tavasz kellett legyen, mert rajtam szövetruha -- egy divatos matróruha -- volt, sötétkék szövetből készült, tehát nem volt még nyár, inkább tavasz lehetett. Ilyenkor csak úgy sétáltunk le és fel a főtéren, ez volt a divat. Cukrászdába nem jártam, nem volt

arra szükség, mert otthon megkaptuk a megfelelő édességet. Esetleg nyáron egy-egy fagyaltot, ha kaptunk vagy vettünk, de úgy különben én nem voltam cukrászdás. [Maros]Vásárhely főtere jóformán zsidó üzletekkel volt tele. Volt a Vámos-féle nagy textilüzlet, az egy nagyon rendes kereskedő ember volt, nagyon szerettük, mert ott könyvre lehetett vásárolni, vagyis részletre, pláne amelyik családban fix fizetéses állású emberek voltak. Minden családnak volt egy fűszerese, egy boltja, és akkor általában elmentek, és nagyvonalakban a havi szükségletet megrendelték, amit beírtak abba a könyvbe, amit mindenki magánál tartott, s úgyszintén a kereskedő is felírta bizonyára. És akkor rendszerint az üzletnek az inasa hazahozta házhoz, mert akkor nem egy kiló cukrot vettek, hanem egy mennyiséget, ami mondjuk, egy hónapra elég. Ha közben még valamire szükség volt, akkor mentek, és a könyvbe beírták. Mikor aztán jött elseje, akkor kapta a fizetést apu, elment és kifizette azt az összeget, és akkor kiegyenlítették a számlát. Volt egy házi varrónőnk, aki éveken át járt hozzánk, mindent megcsinált, amit csak lehetett, átalakított dolgokat, mert nagyon gyakran nemcsak új ruhákat vettek, hanem a régieket alakították, pótolták, javították. Édesanyám csak a felsőkabátokat varratta a szabóságban. Mindenkinek megvolt a maga szabója, a miénket úgy hívták, hogy Bence, az Albina-épülettel szemben volt egy kis magánház, és ott volt ez a szabóság.